

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 12CoP/17/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6223200613
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:6223200613.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členov senátu – sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a Mgr. Petra Straku, vo veci starostlivosti súdu o maloletého: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Madáča č. 2, 990 01 Veľký Krtíš ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov matky: D. E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. G. XX, XXX XX H., zastúpenej splnomocneným zástupcom: JUDr. Jozef Veselý, advokát, so sídlom ul. D. H. X, XXX XX F. C., a otca: D. I. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom ul. E. XX/X, D. F., XXX XX J., zastúpeného splnomocneným zástupcom: JUDr. Martin Landl, advokát, so sídlom I. XX/XXXX, XXX XX J., o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, zmenu úpravy styku otca s maloletým dieťaťom a zvýšenie výživného, v štádiu konania o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. VK-13P/43/2023-212 zo dňa 05. januára 2024, takto

rozhodol:

uznesenie okresného súdu vo výrokoch I., II. a III. m e n í tak, že:

Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým A. B. C., nar. XX.XX.XXXX
- každý utorok od 15:00 hod. do 18.30 hod. s tým, že maloleté dieťa si na začiatku styku prevezme v Materskej škole G., G. XXX a odovzdá v mieste bydliska matky
alebo v prípade neprítomnosti maloletého na predprimárnom vzdelávaní v daný deň maloleté dieťa prevezme v mieste bydliska matky o 16:00 hod. a po realizácii styku o 19.00 hod. maloleté dieťa odovzdá v mieste bydliska matky,
- každú párnú sobotu od 09:30 hod. do 18:30 hod. a každú párnú nedeľu od 09:30 hod. do 18:00 hod., s tým že maloleté dieťa si prevezme v mieste bydliska matky a po ukončení styku dieťa odovzdá v mieste bydliska matky.

Matka je p o v i n n á maloletého na styk riadne pripraviť a otcovi ho v čase začiatku styku na určenom mieste odovzdať. Povinnosť odovzdať maloletého matkou neplatí v prípade preberania maloletého v Materskej škole G., G. XXX.

Rodičia maloletého dieťaťa sú p o v i n n í, v prípade, že sa stretnutie zo závažných dôvodov nebude môcť uskutočniť, oznámiť druhému rodičovi túto skutočnosť najneskôr 24 hodín pred začiatkom styku, inak bezprostredne potom, čo vznikne dôvod, pre ktorý sa stretnutie nebude môcť uskutočniť. Otec dieťaťa má v takomto prípade právo na náhradný termín styku s maloletým dieťaťom v rozsahu zodpovedajúcom stretnutiu, ktoré sa z titulu dôvodných prekážok neuskutočnilo.

Obaja rodičia maloletého sú p o v i n n í zabezpečiť aby v prípade, ak sa maloletý na začiatku styku odovzdáva v mieste bydliska matky, neboli pri odovzdávaní maloletého prítomní ich rodinní príslušníci.

Neodkladné opatrenie t r á do právoplatného skončenia konania, ktoré je vedené na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. VK-13P/43/2023.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Lučenec, ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „okresný súd“) uznesením č. k. VK-13P/43/2023-212 zo dňa 05.01.2024 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým je otec dočasne oprávnený stretávať sa s maloletým: každý utorok od 15:00 hod. do 18:30 hod. s tým, že maloleté dieťa si na začiatku styku prevezme v Materskej škole G., G. XXX alebo v prípade neprítomnosti maloletého na predprimárnom vzdelávaní v daný deň, v mieste bydliska matky a po realizácii styku dieťa matke odovzdá v mieste jej bydliska, každú párnú sobotu od 09:30 hod. do 18:30 hod. a každú párnú nedeľu od 09:30 hod. do 18:30 hod. s tým, že maloleté dieťa si od matky prevezme a po ukončení styku dieťa matke odovzdá v mieste jej bydliska. Matka je povinná maloletého na styk riadne pripraviť a otcovi ho v čase začiatku styku na určenom mieste odovzdať; povinnosť odovzdať maloletého matkou neplatí v prípade preberania maloletého v Materskej škole G., G. XXX. Obaja rodičia maloletého sú povinní zabezpečiť aby v prípade, ak sa maloletý na začiatku styku odovzdáva v mieste bydliska matky, pri odovzdávaní maloletého neboli prítomní ich rodinní príslušníci (výrok I.). V prevyšujúcom rozsahu súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol (výrok II.). Zároveň rozhodol, že neodkladné opatrenie trvá do právoplatnosti skončenia konania, ktoré je vedené na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. VK-13P/43/2023 (výrok III.). Súd rozhodujúci o návrhu matky dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodnutie odôvodnil tým, že o styku otca s maloletým bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 14P/119/2021-303 zo dňa 03.08.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16CoP/41/2022 zo dňa 23.02.2023 tak, že otec je oprávnený sa s ním stýkať každú stredu od 15:00 hod. do 18:30 hod., párnú sobotu od 09:30 hod. do 18:30 hod. a párnú nedeľu od 09:30 hod. do 18:30 hod. s tým, že otec si na začiatku styku maloleté dieťa prevezme a maloleté dieťa matke odovzdá v mieste jej bydliska vždy bez prítomnosti matky. V tom čase bola matka na rodičovskej dovolenke a maloletý nenavštevoval predškolské zariadenie. Maloletý od 01.09.2023 navštevuje predškolské zariadenie a matka je od 01.09.2023 zamestnaná. Okresný súd mal osvedčené, že vzhľadom na čas, kedy v práci končí o 15:30 hod. s prihliadnutím na čas potrebný k presunu z miesta výkonu jej práce do miesta Materskej školy a čas potrebný na vyzdvihnutie dieťaťa, jeho prepravu a prípravu na styk objektívne nie je možné dodržať začiatok styku stanovený posledným rozhodnutím súdu. Keďže došlo k objektívnym zmenám na strane matky i na strane dieťaťa, ktoré neumožňujú, aby sa styk otca s maloletým v pracovný týždeň realizoval podľa posledného právoplatného rozhodnutia a rodičia sa na riešení vzniknutej situácie nezhodli, mal súd osvedčené, že je daná naliehavosť situácie a potreba dočasne upraviť pomery účastníkov konania neodkladným opatrením. V prípade, že by o tom nerozhodoval považoval za vysoko pravdepodobné, že by sa styk otca s maloletým v pracovný týždeň napriek právoplatnému rozsudku z rozhodnutia matky vôbec nerealizoval v dôsledku čoho by sa mohla oslabiť citová väzba medzi otcom a maloletým, keďže matka už v minulosti riadnemu styku otca s maloletým bránila. Poukázal na odôvodnenie rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 14P/119/2021-303 zo dňa 03.08.2022 popisujúci priebeh styku, kedy matka maloletého neodovzdala a otec musel vniknúť do dvora a maloletého vytrhnúť matke z náručia. Okresný súd mal za to, že nie je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa svojvoľné obmedzenie styku otca s maloletým z rozhodnutia matky, ale ani konfliktné situácie, ktorých by bol maloletý účastníkom. Podľa neho dočasná úprava styku maloletého s jeho otcom neodkladným opatrením je aj vo verejnom záujme a v záujme maloletého na vytváraní a rozvoji vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi a v záujme na ochrane duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa. Vzhľadom na potrebu maloletého dieťaťa s prihliadnutím na to, že matka objektívne nie je schopná maloletého v pracovný týždeň odovzdať otcovi v mieste svojho bydliska o 15:00 hod. nakoľko pracuje do 15:30 hod. a navyše v obci, ktorá je vzdialená 10 minút od miesta jej trvalého bydliska s prihliadnutím na potrebu vzťah maloletého s otcom rozvíjať, hľadal súd riešenie, ktoré by časový rozsah styku otca s maloletým nezúžilo a len v prípade ak by nebolo dostupné styk otca s maloletým cez pracovný týždeň neupraviť. S ohľadom na vyjadrenie otca mal za to, že bez negatívneho vplyvu na pracovné povinnosti matky možno upraviť styk otca s dieťaťom tak, že otec maloletého prevezme priamo v materskej škole v čase o 15:00 hod. alebo od matky o 16:00 hod. s neskorším návratom. Okresnému súdu sa preto javilo vhodnejšie prevzatie maloletého otcom z materskej školy o 15:00 hod., nakoľko podľa informácie z materskej školy je maloletý o 15:00 hod. už po poobedňajšom spánku a nezasahuje sa tak do pracovných povinností matky a ani sa zbytočne nepredlžuje čas, kedy by mal maloletý do starostlivosti matky navrátený. Takto táto úprava nemá žiadny negatívny vplyv ani na večernú hygienu a prípravu na spánok maloletého dieťaťa. Týmto sa aj zníži možnosť konfliktu medzi rodičmi, ak by k prevzatiu maloletého dochádzalo v prítomnosti matky.

Matka v rámci výsluchu ani neprezentovala žiadne závažné dôvody, pre ktoré by otec dieťa z materskej školy nemohol vyzdvihnúť, keď týmto rozhodne nie je, že matka maloletého „nechce stresovať“, keď už samotná škôlka je pre maloletého stres“. Okresný súd považoval za prirodzené, že maloletý sa vzhľadom na čas, ktorý od nástupu do materskej škôlky prešiel, ešte sa na škôlku adaptovať zrejme úplne nemohol. Styk s otcom je však pre neho úplne prirodzený, dlhodobo sa realizuje bez prítomnosti matky a dieťa k otcovi neodchádza od matky ale z kolektívu materskej školy, ktorý ešte príliš dobre nepozná, čo mu môže styk značne uľahčovať. Úprave styku týmto spôsobom v súčasnosti nebráni už ani adaptačný pobyt maloletého, keďže obaja rodičia od 01.01.2024 prejavili vôľu, aby maloletý materskú školu navštevoval na celodenný pobyt. Zo správy od materskej školy tiež vyplynulo, že maloletý už dva dni, kedy ho mal otec z materskej školy v decembri prevziať, zostal v materskej škole celý deň a nemal s tým problém. Z dokazovania výsluchom matky ako aj stanoviska kolízneho opatrovníka vyplynulo, že styk otca s maloletým sa dlhodobo realizuje nie v stredu ale utorok. Je tomu tak z dôvodu, že matka s maloletým sa v stredu dlhodobo chodia pozerieť na kone v E. G.. Súd preto nepovažoval za vhodné, aby formálny styk ponechal upravený na stredu v každom týždni. Z opakovaných výsluchov otca v predchádzajúcich konaniach ako aj z návrhu vo veci samej vyplynulo, že otec je nezamestnaný, je konateľ spoločnosti a svoj pracovný čas si dokáže upraviť tak, aby sa s maloletým dokázal stýkať v ktoromkoľvek dni. Súd prvej inštancie nepovažoval za dôvodné, pokiaľ matka požadovala skrátenie styku otca s maloletým aj v nedeľu z 18:30 hod. na 16:00 hod. s odôvodnením, že návrat po 18:30 hod. kedy otec pravidelne mešká v priemere 15 až 20 minút, znemožňuje nastaviť večerný režim synovi tak, aby bol na druhý deň schopný ráno skoro vstávať a ísť do škôlky. Ak aj mal za osvedčené, že otec mešká pravidelne, tak to nemôže byť ohrozený večerný režim maloletého, keďže návšteva materskej školy nie je spojená s individuálnou prípravou na nasledujúci deň ako je tomu u detí navštevujúcich základnú či strednú školu (úlohy, nachystanie pomôcok a pod.). Maloletý po príchode domov musí stihnúť nanajvýš večeru a osobnú hygienu a pokiaľ vždy ale od otca nepríde 18:30 hod. ale až o 18:45 hod. – 18:50 hod. zostáva mu na uvedené dostatok času. Aj z výsluchu matky vyplynulo, že ona sama sa s otcom dohodla a fungovali tak dlhodobo, že styk v pracovný týždeň sa realizoval nie od 15:00 hod. ale od 15:30 hod. a nekončil o 18:30 hod. ale o 19:00 hod., čo v prípade meškania otca predstavoval čas 19:15 hod. až 19:20 hod. V tom čase matka v konaní pred Okresným súdom Veľký Krtíš pod sp. zn. 14P/119/2021 netvrdila, že styk s otcom by sa mal skončiť neskôr, že nestíha maloletého nachystať na večerný spánok. Aj z elektronickej komunikácie medzi rodičmi (č. l. 196 spisu) vyplynulo, že v prípade ak to matke vyhovovalo, sama navrhla otcovi odovzdávať mu maloletého až o 15:45 hod. s návratom o 19:15 hod. a to napriek nesúhlasu otca. Okresný súd poukázal na uvedený rozpor, avšak nespochybňoval, že súvislosti s nástupom do materskej školy môže byť maloletý viac unavený, čo súvisí nielen s tým, že podľa tvrdenia matky nechce spať v materskej škole, ale s inou formou aktivít a záťaže, ktorú maloletý v škôlke má. Bol však toho názoru, že sa jedná o prechodný jav súvisiaci s potrebou maloletého adaptovať sa na nové prostredie a kolektív. Pri posudzovaní vychádzal aj z toho, že matka otcovi v styku dlhodobo bráni čoho dôsledkom je aj nariadený výkon rozhodnutia a jej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je motivovaný nie snahou chrániť dieťa a hľadať najvhodnejší spôsob jeho styku s otcom, ale snahou opätovne v styku otca s maloletým klásť prekážky. Uvedené súd založil na tom, že namiesto toho, aby matka hľadala spôsob stretávania sa, navrhla, aby sa otec s maloletým cez pracovný týždeň nestretával vôbec a došlo k skráteniu styku otca s maloletým cez víkend. Na informatívnom stretnutí zároveň matka nesúhlasila ani so žiadnou formou, ktorou by sa styk otca s maloletým mohol predĺžiť. Súd zároveň mierne modifikoval povinnosť matky maloletého na styk pripraviť a otcovi v čase začatia styku odovzdať, zohľadňujúc skutočnosť, že preberanie bude prebiehať aj v materskej škole. Uložil tiež obidvom rodičom povinnosť zabezpečiť, aby pri odovzdaní maloletého dieťaťa v mieste bydliska matky neboli prítomní ich rodinní príslušníci, kedy prítomnosť týchto osôb v minulosti spôsobovala pri odovzdaní dieťaťa zbytočné komplikácie. V prevyšujúcom rozsahu súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Dĺžku trvania nariadeného neodkladného opatrenia viazal na okamih právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej pod sp. zn. VK-13P/43/2023. Svoje rozhodnutie okresný súd právne oprel o článok 3 ods. 1, 7 Dohovoru o právach dieťaťa vyhlásený pod č. 104/1991 Zb., § 2 ods. 1, 2, § 360 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) ako aj článku 5 písm. h/ a § 24 ods. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“).

2. Proti uzneseniu okresného súdu podala odvolanie zo dňa 16.01.2024 matka dieťaťa prostredníctvom splnomocneného zástupcu, v ktorom navrhla, aby odvolací súd zmenil neodkladné opatrenie a vyhovel jej návrhu na úpravu styku otca s maloletým v súlade s úpravou podľa aktuálneho režimu dieťaťa a to

každú párnú sobotu od 09:30 hod. do 18:00 hod. a každú párnú nedeľu od 09:30 hod. do 16:00 hod. s tým, že otec si prevezme maloleté dieťa v mieste bydliska matky a odovzdá ho taktiež v mieste bydliska matky po skončení styku v určenú dobu bez prítomnosti iných osôb. Matka vytykala okresnému súdu, že sa neriadil pokynmi krajského súdu v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení a len zhoršil jej postavenie matky. Okresný súd sa venoval len spájaniu vecí keď spojil konanie ohľadom zverenia maloletého do striedavej starostlivosti s konaním ohľadne zmeny úpravy styku otca s maloletým dieťaťom a zvýšenie výživného, ako aj konanie ohľadne vydania neodkladného opatrenia vedené pod sp. zn. 27P/125/2023 s konaním vedeným pod sp. zn. VK-13P/43/2023. Okresný súd nekonal po dobu deviatich mesiacov ohľadom návrhu otca na striedavú starostlivosť, tri mesiace ohľadne návrhu matky dieťaťa na zvýšenie výživného a o zmenu styku otca s maloletým dieťaťom a čo sa týka neodkladného opatrenia na jednej strane vyhovel tomu, že je potrebné vydať neodkladné opatrenie, ale rozhodol v neprospech matky (v minulosti bolo najmenej trikrát tiež vydané neodkladné opatrenie v jej neprospech). Neriešil, že prebieha výkon rozhodnutia ohľadne styku otca s maloletým dieťaťom, avšak takýto styk sa realizuje, pričom ani sudca ani pracovník orgánu starostlivosti o rodinu a mládež sa nezúčastnili realizácie styku, kedy sa súd už nezaujímal o realizáciu výkonu rozhodnutia, nekontroluje ho a ani nezruší. Ďalej matka dieťaťa uviedla, že pred vydaním neodkladného opatrenia súd neskúmal žiadne pomery rodičov, či došlo k zmene, aký je stav na pracovisku matky, aké má otec možnosti stretávania sa, aký je režim dieťaťa v škôlke, len ešte skoršie bola vypočutá matka, otec sa na výsluch nedostavil. Neodkladné opatrenie ona iniciovala vzhľadom k tomu, že nastali zásadné zmeny pomerov u matky, keď nastúpila po rodičovskej dovolenke na svoju pôvodnú prácu v obci K.. Otec dieťaťa nesúhlasil s umiestnením dieťaťa v predškolskom zariadení v obci K., ale chcel jeho umiestnenie v obci G., čím došlo ku komplikáciám v tom zmysle kto vyzdvihne maloleté dieťa z predškolského zariadenia v prípade, keďže matka má pracovnú dobu do 15:30 hod. a teda nemôže odovzdať maloleté dieťa otcovi pred svojim bydliskom o 15:00 hod. Okresný súd napriek tomu rozhodol, že v prípade neprítomnosti maloletého v škôlke si má otec dieťa prevziať v mieste bydliska matky, ale nie je zrejmé kto má dieťa pripraviť na styk a kto ho má otcovi odovzdať. Takýmto rozhodnutím súd nerešpektoval návrh matky, jej oprávnené požiadavky, ani rozhodnutie odvolacieho súdu. Matka dieťaťa tiež uviedla, že v minulosti otec často meškal s odovzdaním dieťaťa niekoľko desiatok minút, nedal správu, že bude meškať a v prípade meškania uvádzal vždy nepravdepodobné dôvody, pre ktoré sa tak stalo na čo súd napriek upozorňovaniu neprihliadol. Neodkladné opatrenie nariadené okresným súdom bude podľa nej vyvolávať spory medzi otcom a matkou, pretože je v zásade nevykonateľné z hľadiska času odovzdania dieťaťa otcovi v utorok a rovnako režimu maloletého dieťaťa, ktoré chodí večer spať medzi 18:45 hod. - 19:15 hod. a to vzhľadom na to, že poobede nespí a potrebuje stihnúť večernú rutinu. Ráno dieťa opäť vstáva do škôlky cca o 06:00 hod. až 06:30 hod. Uvedené nie je možné zrealizovať ak ide dieťa k otcovi, ktoré ho má priviesť matke o 18:30 hod. a narúša režim maloletého dieťaťa. Pokiaľ sa týka úpravy času v nedeľu, táto je postavená tak, že dieťa musí byť pripravované na nasledujúci deň na pobyt v predškolskom zariadení, čo neskorým príchodom nie je opäť možné zrealizovať a komplikuje to maloletemu dieťaťu celkový režim. Pokiaľ otec nemá záujem zúčastniť sa výsluchu ohľadom neodkladného opatrenia, nemôže to ísť na úkor matky, resp. maloletého dieťaťa. Minimálne dvakrát rozhodol súd podľa jej názoru nekompetentným a nezákonným spôsobom, ktorý sa priecil aj logickému úsudku.

3. Otec dieťaťa prostredníctvom splnomocneného zástupcu vo vyjadrení zo dňa 22.01.2024 (doručenom odvolaciemu súdu dňa 31.01.2024) navrhol, aby odvolací súd odvolanie matky zamietol a napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Uviedol, že matka v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia žiadala zrušiť jeho styk s maloletým v pracovný týždeň a uskutočňovať ho len každú párnú nedeľu od 09:30 hod. do 16:00 hod. čo predstavuje len 15,5 hodín každý párný týždeň styku otca a hraničí s porušením práva otca k maloletemu dieťaťu a nie je v záujme maloletého. Po podaní návrhu na vydanie neodkladného opatrenia bol nariadený výsluch rodičov kde matka uviedla, že nesúhlasí s tým, aby maloletý prespal u otca cez víkend jednu noc. Matka odmietala akékoľvek riešenie, ktoré by bolo aspoň z časti v prospech otca a spočívalo v rozšírení styku otca s maloletým. Aj vo vydanom rozhodnutí bol okresný súd toho názoru, že matka otcovi v styku dlhodobo bránila, v dôsledku čoho bol nariadený výkon rozhodnutia a jej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je motivovaný snahou opätovne styku otca s maloletým klásť prekážky. Táto sa nesnaží chrániť vlastné dieťa a hľadať najvhodnejší spôsob jeho styku s otcom. Matka navrhla, aby sa s maloletým cez pracovný týždeň nestretával vôbec a došlo aj k skráteniu styku s maloletým cez víkend. Otec sa stotožnil s konštatovaním súdu, že ak by nerozhodol v tomto prípade neodkladným opatrením, tak by styk otca s maloletým v pracovný týždeň napriek právoplatnému rozsudku z rozhodnutia matky buď vôbec nerealizoval, keď matka už v minulosti opakovane riadnemu styku otca s maloletým bránila alebo by mohlo dochádzať

ku konfliktným situáciám medzi rodičmi za prítomnosti maloletého. Otec odkázal na záujem maloletého dieťaťa ustanovený v Dohovore o právach dieťaťa a to v článku 3 ods. 1. Ďalej uviedol, že matka nerešpektuje ani vykonateľné uznesenie č. k. VK-13P/43/2023-102 zo dňa 03.10.2023. Okresný súd na základe uznesenia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 12CoP/134/2023 vyňal návrh matky na samostatné konanie sp. zn. 27P/125/2023, na základe riadneho hodnotenia osvedčených skutočností vyplývajúcich z predložených dôkazov vrátane nesporných skutkových tvrdení rodičov vyplývajúcich z podaní a výsluchov posúdil potrebu rozsahu dočasnej úpravy tak ako je uvedené v napadnutom uznesení. Tieto skutočnosti posúdil v kontexte s námietkami a argumentáciou rodičov v ich podaniach v rámci odvolacieho konania. Okresný súd nemal posúdiť osvedčené skutočnosti len na základe argumentácie matky, ale na základe argumentácie oboch rodičov, teda aj otca. Zrušujúce uznesenie krajského súdu však neobsahovalo to čo uviedla matka, že mal okresný súd jej návrhu vyhovieť. Navyše súd aplikoval vyšetrovaciu zásadu pri posúdení termínu uskutočňovaného styku a vyzval materskú školu, ktorú navštevuje maloletý, aby predložila aktualizovanú správu. Okresný súd upravil to, čo mu bolo krajským súdom vytýkané a to vo výroku II. čo neznamena to, že má vyhovieť návrhu matky ohľadom víkendovej úpravy. Z aktualizovanej správy od Materskej školy G. o adaptačnom pobyte zo dňa 21.12.2023 bolo zistené, že maloletý naďalej pravidelne materskú školu navštevuje. Od 01.12.2023 do vyhotovenia správ maloletý navštevoval materskú školu na poldenný pobyt, dva dni keď po neho prísť otec však zotrval v materskej škole celý deň a s takýmto predĺžením pobytu nemal žiadny problém. Podľa vyjadrenia matky bude maloletý od 01.01.2024 navštevovať materskú školu na celodenný pobyt. Úprava styku navrhnutú matkou považuje preto otec dieťaťa za bezdôvodnú, pretože maloletý od 01.01.2024 navštevuje materskú školu na celodenný pobyt a neexistuje relevantný dôvod, aby sa styk s maloletým nemohol zrealizovať aj cez týždeň v utorok od 15:00 hod. do 18:30 hod. Podľa neho matka nemôže argumentovať tým, že maloletý je na adaptačnom pobyte a nenachádza sa v materskej škole od 15:00 hod. hoci predtým argumentovala s tým, že preto nestíha maloletého odovzdať otcovi v utorok, lebo jej pracovná doba končí o 15:30 hod. a následne musí vyzdvihnúť maloletého z materskej školy. Ďalej otec dieťaťa uviedol, že podľa uznesenia o neodkladnom opatrení v prípade neprítomnosti maloletého v škôlke si má otec prevziať dieťa v mieste bydliska matky a je povinnosťou matky zabezpečiť odovzdanie maloletého otcovi na styk. Keby existovala možnosť dohody s matkou v takomto prípade, mohla byť vec vyriešená, avšak matka sabotuje možnosť normálnej komunikácie medzi rodičmi už viac rokov a robí všetko preto, aby bránila otcovi v styku s maloletým. Konanie matky nie je v záujme maloletého dieťaťa, pretože otec, aby mohol reálne vykonávať úlohu rodiča, potrebuje umožniť stýkanie sa s maloletým v dostatočnom rozsahu. Argument matky o meškani s odovzdaním dieťaťa niekoľko desiatok minút okresný súd nepovažoval za dôvodný, otec vždy informuje matku. Ani odovzdaním dieťaťa v utorok matke o 18:30 hod. nie je ohrozený režim dieťaťa, nakoľko otec odovzdá maloletého okúpaného skoro vždy po každom styku a najedeného. Vzhľadom na to maloletý stihne spánok aj o 18:45 hod. až 19:15 hod. ako už teraz uvádza matka, hoci predtým uvádzala inak. Návšteva materskej školy maloletým nie je spojená s individuálnou prípravou na nasledujúci deň. Podľa otca dieťaťa je tak správanie matky v priamom rozpore so záujmami maloletého so snahou čo najviac maloletého izolovať a pripútať k sebe.

4. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP, § 34 ods. 1 CSP, § 3 ods. 5 písm. a/ CMP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas, účastníkom konania (§ 362, § 359 CSP, § 7 CMP) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 2, § 357 písm. d/ CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu (§ 65 CMP) a bez viazanosti dôvodmi odvolania (§ 66 CMP) s prihliadnutím na vady konania, iba ak mali za následok nesprávne rozhodnutie (§ 67 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) uznesenie okresného súdu zmenil (§ 388 CSP) z nasledovných dôvodov.

5. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podaným dňa 05.09.2023 sa matka domáhala úpravy styku tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každú párnú sobotu od 09:30 hod. do 18:30 hod. a každú párnú nedeľu od 09:30 hod. do 16:00 hod. bez prítomnosti matky s tým, že otec si mal prevziať maloleté dieťa v bydlisku matky a otec dieťa odovzdať v určenú dobu v bydlisku matky. Návrh odôvodnila zmenou pomerov od rozhodnutia súdu o úprave styku otca s maloletým (upraveného rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 14P/119/2021-303 zo dňa 03.08.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16CoP/41/2022 zo dňa 23.02.2023, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.03.2023) v tom, že ona po ukončení rodičovskej dovolenky nastúpila od 01.09.2023 do zamestnania ako učiteľka v Základnej škole K. a zároveň maloleté dieťa bolo prijaté na predprimárne vzdelávanie v Materskej škole v G.. Vzhľadom na jej pracovnú dobu, ktorá končí o 15.30 hod. nie je možné z jej strany stihnúť o 15.00 hod. odovzdanie maloletého dieťaťa

v škôlke. Zároveň neskorý príchod domov (o 18.30 hod.) ako i v nedeľu znemožňuje nastaviť večerný režim dieťaťa tak, aby bolo na druhý deň schopné skoro vstávať a ísť do škôlky. Okrem toho súdom upravený styk sa nerealizuje v stredu ale v utorok podľa ústnej dohody rodičov v čase od 15.30 hod. do 19.00 hod.

6. Zmyslom právnej úpravy formou neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloleté deti je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva účastníkov, ani tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva, aby nebolo vážnejších pochybností o potrebe dočasnej úpravy. Inštitút neodkladného opatrenia má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú tieto zjavne ohrozené a do doby, keď o výchove nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení zákona o rodine. Potreba dočasnej úpravy nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa na dočasnej úprave pomerov.

7. Okresný súd po predchádzajúcom zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu opätovne pristúpil k nariadeniu neodkladného opatrenia a mal za to, že je daná naliehavosť situácie a potreba dočasne upraviť pomery účastníkov neodkladným opatrením a to do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. VK-13P/43/2023, v ktorom sú vedené konania týkajúce sa návrhu otca o zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti a o návrhu matky na zmenu úpravu styku otca s maloletým dieťaťom a zvýšenie výživného.

8. Odvolací súd oboznámením sa s napadnutým rozhodnutím, odvolaním matky dieťaťa a vyjadrením otca dieťaťa ako i obsahom spisu má tiež za to, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery ohľadne styku k maloletému dieťaťu, nakoľko došlo k takej zmene pomerov, ktorá neumožňovala realizáciu styku, rodičia sa o úprave styku nevedeli dohodnúť bez autoritatívneho rozhodnutia súdu a nerealizovanie styku v súčasnej dobe by mohlo oslabiť citovú väzbu medzi otcom a maloletým. V súlade s § 325 ods. 1 CSP je tak dôvodné dočasne upraviť tento styk, kým nebude vo veci samej rozhodnuté a okresný súd rozhodol preto správne, pokiaľ v danej veci neodkladné opatrenie nariadil.

9. Čo sa týka rozsahu styku namietaného matkou dieťaťa v odvolaní, odvolací súd nepovažoval za vhodné, aby styk tak ako navrhovala matka obmedzil aj cez týždeň v utorok. Matka neuviedla také závažné dôvody, ktoré by tento styk znemožňovali. Otec prejavuje záujem o styk s dieťaťom a dieťa je na styk s otcom navyknuté. Obaja rodičia majú právo na výchovu maloletého dieťaťa a preto nie je dôvodné pristúpiť k obmedzeniu styku otca s maloletým cez týždeň. Stotožnil sa tak s úpravou styku v utorok, o ktorom rozhodol okresný súd tak, že tento styk bude v utorok prebiehať od 15:00 hod. do 18:30 hod. s tým, že otec si preberie maloleté dieťa v materskej škole. Keďže v konaní bolo osvedčené, že matka má pracovnú dobu do 15:30 hod., považoval za nesprávne zo strany okresného súdu upraviť styk v prípade neprítomnosti maloletého na predprimárnom vzdelávaní v daný deň tak, aby k prevzatíu dieťaťa došlo v mieste bydliska matky. V prípade, že maloleté dieťa nebude v materskej škole v tento deň z iných dôvodov (napr. bude mať len poldennú dochádzku v predškolskom zariadení) matka nemôže odovzdať maloleté dieťa vo svojom bydlisku o 15:00 hod a to pre svoje pracovné povinnosti a vzdialenosť jej pracoviska v inej obci a súdom nebolo určené, kto dieťa v tomto čase odovzdá. Riešenie a zároveň zachovanie styku otcovi, bez toho, aby nedochádzalo neprímeraným spôsobom nad nevyhnutný rozsah k takému zhoršeniu pozície matky, si vyžadovalo zmeniť výrok okresného súdu tak, že v prípade neprítomnosti maloletého v daný deň v predškolskom zariadení je otec oprávnený stretávať sa s maloletým tak, že si ho prevezme o 16:00 hod. v mieste bydliska matky a na uvedenom mieste ho odovzdá o 19:00 hod. Takýmto spôsobom je umožnené matke, aby mala dostatočný časový priestor na to, aby sa mohla vrátiť po skončení pracovnej doby do svojho bydliska a odovzdať maloleté dieťa otcovi tak, aby bol zachovaný aj účel tejto úpravy, ktorá spočívala v snahe vyhnúť sa tomu, aby pri odovzdávaní maloletého dieťaťa boli rodinní príslušníci rodičov. V danom prípade tak nedôjde k zhoršeniu pozície účastníkov konania nad nevyhnutný rozsah, keďže matka bude môcť odovzdať dieťa a zároveň zostane zachovaný aspoň trojhodinový styk otca s maloletým dieťaťom v tento deň, s prihliadnutím aj na to, že otec maloletého dieťaťa dochádza do miesta bydliska matky z iného mesta. Súd upravil trvanie tohto alternatívneho styku do 19:00 hod. vzhľadom na to, že ako vyplynulo z osvedčeného skutkového stavu, maloletý bol v škôlke dva dni po sebe plnohodnotne t. j. nielen na pol dňa, je predpoklad, že maloletý bude navštevovať škôlku celodenne a táto situácia bude skôr výnimočná a nebude k nej dochádzať často, aby to výrazne narúšalo večernú rutinu dieťaťa.

10. Pokiaľ išlo o úpravu styku v sobotu a nedeľu, súd za čiastočne dôvodnú považoval námietku matky, ktorá v odvolaní vytykala súdu, že maloleté dieťa nemá dostatočný časový priestor na prípravu do materskej školy a chcela skrátiť túto dobu do 16:00 hod. pokiaľ sa týka styku v nedeľu. Novou skutočnosťou, ktorá nebola teda spochybnená účastníkmi a odvolací súd ju považuje za osvedčenú je, že maloleté dieťa chodíva spať skôr, nakoľko nespáva počas dňa a to už v čase medzi 18:45 hod. až 19:15 hod. Ďalej zároveň prihliadol na vyjadrenie otca, že maloleté dieťa častokrát okúpe a dá mu aj najesť. V tom prípade by odpadala potreba dlhšej prípravy maloletého dieťaťa do materskej školy po víkend. Napriek tomu, že matka nešpecifikovala v čom spočíva príprava maloletého do materskej školy, odvolací súd zohľadňoval, vychádzajúc aj zo všeobecne známych skúseností, že možno do toho zahrnúť aj iné činnosti (ako otcom zmienené kúpanie a večera maloletého dieťaťa), ktoré v rámci večernej rutiny v nedeľu môžu prichádzať do úvahy, ako napr. čítanie rozprávky pred spaním maloletému dieťaťu, strihanie vlasov a nechťov, umývanie zubov, obliekanie do pyžama a upratanie detskej izby. Uvedené činnosti však s výnimkou umývania zubov a čítania rozprávky nemusia byť pravidelného charakteru. Zohľadniac teda, aby nedochádzalo k neprimeranému znižovaniu rozsahu styku otca, upravil tento styk v nedeľu od 09.30 hod. do 18:00 hod. s tým, že mal za to, že je dostatočný časový priestor t. j. 45 minút až 1 hodina 15 minút do času kedy maloleté dieťa (podľa ostatného vyjadrenia matky) chodí bežne spať, t. j. od 18.45 hod. do 19.15 hod. Zároveň odvolací súd pripomína, že nie je možné úplne eliminovať akékoľvek zásahy do režimu maloletého dieťaťa a potrieb oboch rodičov, pri dieťati ktoré nežije s oboma rodičmi v jednej domácnosti a určitý stupeň nekomfortu vyplývajúci napr. zo zmeny domácností v ktorých sa maloleté dieťa nachádza, s tým spojené cestovanie a určité narušenie rutiny u maloletého dieťaťa možno považovať za prípustné, pokiaľ nejde o neznesiteľnú situáciu, ktorá by ohrozovala zdravý fyzický, duševný a mravný vývin maloletého dieťaťa. Ostatne aj v bežnom živote dieťaťa dochádza k narušeniu jeho dennej rutiny napr. pre účasť na rôznych podujatiach, rodinných udalostiach príp. dovolenke, čo je ostatne bežnou súčasťou života každého jedinca.

11. Z týchto dôvodov odvolací súd uznesenie okresného súdu zmenil rozsah styku nariadený neodkladným opatrením z dôvodu jeho nesprávneho posúdenia okresným súdom.

12. V zmeňujúcom rozhodnutí ponechal povinnosť matky pripraviť maloletého na styk, čo bude platiť vo všetkých prípadoch a otcovi ho na určenom mieste odovzdať s tým, že povinnosť odovzdať maloletého matkou neplatí v prípade preberania maloletého otcom v Materskej škole G., G. XXX. Dôvodná zostala aj požiadavka, aby obaja rodičia zabezpečili v prípade, že sa maloletý odovzdáva v mieste bydliska matky pri odovzdávaní neboli ich rodinní príslušníci, nakoľko táto požiadavka vychádzala z existencie vzájomného pretrvávajúceho rodičovského konfliktu, do ktorého boli zaangažovaní aj rodinní príslušníci.

13. Zároveň ale považoval odvolací súd za potrebné upraviť styk aj v takých prípadoch, pokiaľ sa stretnutie zo závažných dôvodov nebude môcť uskutočniť v uvedený deň. Za týmto účelom uložil povinnosť tomu z rodičov, u ktorého bude takýto dôvod existovať, oznámiť druhému rodičovi najneskôr 24 hodín pred začiatkom styku alebo inak bezprostredne po tom čo vznikne tento dôvod. Zároveň matka bude mať povinnosť umožniť otcovi v takom prípade aj právo na náhradný termín styku s maloletým dieťaťom v rozsahu zodpovedajúcom stretnutiu, ktoré sa z titulu dôvodných prekážok neuskutočnilo. Táto požiadavka je dôvodná z hľadiska potreby zachovania primeraného styku otca s dieťaťom a zodpovedá právu dieťaťa na primeraný styk aj s rodičom, ktorému nebolo zverené dieťa do osobnej starostlivosti. Takýmito situáciami, kedy sa stretnutie zo závažných dôvodov nebude môcť uskutočniť korešpondujú situácie, keď je maloleté dieťa choré alebo ak jeden z rodičov pre závažné dôvody nemôže uskutočniť styk.

14. Odvolací súd taktiež vykonal zmenu v tom, že súčasťou výroku o nariadení neodkladného opatrenia už nie je rozhodnutie o tom, že v prevyšujúcom rozsahu súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá. Takýto postup odvolacieho súdu vychádza z toho, že matka v skutočnosti navrhovala styk v užšom rozsahu než upravil odvolací súd a resp. pred ním aj okresný súd, a preto z logiky veci vyplýva, že v skutočnosti nie je dôvod zamietat' prevyšujúci návrh matky, nakoľko návrh matky bol v užšom rozsahu ako súd určil styk.

15. Keďže došlo k zmene rozhodnutia okresného súdu je tým dotknutý aj výrok III. okresného súdu (predchádzajúce pôvodné výroky okresného súdu sa vzťahovali na pôvodný výrok III.) odvolací súd zahrnul do zmeny a výrok, ktorým zmenené neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania, vedeného na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. VK-13P/43/2023.

16. Zároveň odvolací súd poukazuje na to, že úprava styku určená neodkladným opatrením je v skutočnosti len faktickým opatrením, ktorá vyplýva z danej situácie, ktorá nastala a zásadne neovplyvňuje otázku úpravu styku pri rozhodovaní o návrhu matky dieťaťa na zmenu úpravy styku otca s dieťaťom.

17. Nakoľko v danom prípade nejde o konečné rozhodnutie vo veci, odvolací súd pri zmene napadnutého uznesenia o trovách konania nerozhodoval, keď o trovách celého konania (vrátane odvolacieho) rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 58 CMP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).